

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 271/2023
23.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Невенке Важић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела трговина утицајем из члана 366. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА-адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду-посебно одељење за сузбијање корупције К.по4 бр.70/21 од 23.08.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1043/22 од 05.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.03.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА-адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду-посебно одељење за сузбијање корупције К.по4 бр.70/21 од 23.08.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1043/22 од 05.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду-посебно одељење за сузбијање корупције К.по4 бр.70/21 од 23.08.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело трговина утицајем и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и четири месеца.

Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности забране вршења позива делатности и дужности и то позива полицијског службеника у трајању од десет година од дана правноснажности пресуде и обавезан да на име судског паушала плати суду износ од 5.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1.бр.1043/22 од 05.12.2022. године, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду-посебно одељење за сузбијање корупције К.по4 бр.70/21 од 23.08.2022. године само у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног АА за кривично дело трговина утицајем из члана 366. став 3. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на

казну затвора у трајању од две године, док је у осталом делу првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА-адвокат Зора Добричанин Никодиновић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 439.тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да укине само другостепену пресуду и списе предмета врати том суду на поновно одлучивање. Бранилац је још предложио да се одреди одлагање извршења казне изречене побијаним пресудама.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, након разматрања списка предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, а након оцена навода изложених у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се не могу заснивати и то службене белешке ПУ за град Београд УКП Друго одељење број 03.15.2.3.1.3.-1260/20 од 15.04.2020. године. Наведено бранилац образлаже тиме да не постоји ни један правни основ да се наведена белешка сматра исправом, с обзиром да иста садржи изјаве лица ББ, ВВ и ГГ, који су током поступка испитани у својству сведока. Бранилац још сматра да би се наведена белешка евентуално могла сматрати службеном белешком о обавештењу прикупљеном од грађана, и то под условом да је прописно састављена, а како то није случај, може се само сматрати оперативном белешком полиције и као таква не може бити коришћена као доказ. Неоснован је, по ставу браниоца, закључак првостепеног суда да је наведена белешка имала својство исправе, јер не садржи ни један од обавезних елемената прописаних чланом 138. став 2. ЗКП. Бранилац је указала и на одредбу члана 287.став 2.ЗКП, којом је прописано да докази које је прибавила полиција могу бити коришћени у поступку само уколико су доказне радње спроведене у складу са закоником о кривичном поступку.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА-адвоката Зоре Добричанин Никодиновић се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 2.став 1.тачка 26) ЗКП је прописано да је исправа сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињенице која се утврђује у поступку.

Одредбом члана 138.став 1.ЗКП је прописано да се доказивање исправом врши читањем, гледањем, слушањем или увидом у садржај исправе на други начин, док је ставом 2. истог члана прописано да исправа коју је у прописаном облику издао

државни орган у границама своје надлежности, као и исправа коју је у таквом облику издало лице у вршењу јавног овлашћења које му је поверено законом, доказује веродостојност онога што је у њој садржано.

Одредбом члана 288. став 1.ЗКП је прописано да полиција може позивати грађане ради прикупљања обавештења, док је ставом 5. истог члана прописано да ће се службена белешка о датом обавештењу прочитати грађанину који је обавештење дао, а он може ставити примедбе које је полиција дужна да унесе у службену белешку.

Службену белешку ПУ за град Београд УКП Друго одељење број 03.15.2.3.1.3.-1260/20 од 15.04.2020. године која је изведена као доказ на главном претресу, потписали су полицијски службеници ББ, ВВ и ГГ. У службеној белешци је наведено да су потписници белешке дана 15.04.2020. године прегледали путничко моторно возило марке „...“, регистарске ознаке ..., након чега је исто одузето уз припадајућу потврду од ДД, као и потврда за регистрацију, те овлашћење за управљање и располагање на име ЂЂ и ДД. У потврди је такође наведено да је у 12,56 часова начелник Другог одељења саопштио потписнику потврде - ОСЛ ББ да је наређено да се возило врати ДД, из ког разлога није извршено вештачење и провера возила, те су истог дана у 14,00 часова ДД уз потврду враћени возило, Потврда о регистрацији и овлашћење за управљање и располагање возилом.

Имајући наведене законске одредбе у виду и садржину наведене службене белешке коју су сачинили полицијски службеници, произилази закључак да службена белешка не испуњава услове да би се сматрала обавештењем прикупљеним од грађана сачињеним у смислу одредбе члана 288. ЗКП, већ се ради о белешци о извршеним службеним радњама која је састављена за интерне потребе полицијских службеника током вођења поступка у вези са проналажењем и одузимањем блиндираног путничког возила марке БМВ. С обзиром да су полицијски службеници који су сачинили наведену белешку, испитани током поступка пред судом као сведоци и да су се изјашњавали о садржини службене белешке, то садржај белешке представља и део њиховог исказа пред судом на главном претресу.

По налажењу Врховног касационог суда, предметна службена белешка представља предмет који је подобан да служи као доказ чињенице која има значај за правне односе, а, по својој садржини се не може сматрати записником – белешком о радњи саслушавања грађана или испитивања у својству сведока, као што се у захтеву неосновано наводи, већ је исправа у смислу члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП, и као таква се може извести као доказ у кривичном поступку. Поред тога, одредба члана 405. став 1. ЗКП, омогућује суду да на главном претресу изведе доказ вршењем увида у исправе које служе као доказ, па је првостепени суд у конкретном случају поступио у свему законито када се на главном претресу упознао са садржином предметне службене белешке која представља исправу. Имајући наведено у виду, наводи захтева су у овом делу оцењени неоснованим.

У осталом делу захтева, бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, односно да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело, из разлога што је кривично дело из члана 366.став 3. КЗ бланкетног карактера и мора да садржи конкретну бланкетну норму из које на несумњив начин произилази да се ради о службеној радњи која би се морала извршити, односно која се не би смела извршити. Међутим, по ставу браниоца из изреке пресуде није могуће

утврдити који пропис је налагао обавезу да се возило одузме, односно који пропис је забрањивао да се возило врати, па самим тим предметно кривично дело не садржи све неопходне елементе, односно недостаје противправност као битан елемент кривичног дела.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се ни у овом делу не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 366. став 3.ЗКП је прописано да- ко користећи свој службени или друштвени положај или стварни или претпостављени утицај, посредује да се изврши службена радња која се не би смела извршити или да се не изврши службена радња која би се морала извршити, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

У конкретном случају у изреци побијане пресуде Вишег суда у Београду- посебно одељење за сузбијање корупције К.по4 бр.70/21 од 23.08.2022. године наведено је да је окривљени АА као заменик начелника Службе за ..., користећи свој претпостављени утицај посредовао код ЕЕ, у то време начелника Управе ... за град Београд, да се изврши службена радња која се не би смела извршити и то да се ДД врати блиндирано путничко моторно возило марке "... " модел ..., регистарских ознака ..., црне боје, које је истог дана од њега одузето ради вештачења и вршења осталих провера на возилу. То је учинио тако што је позвао телефоном ЕЕ и саопштио му да ће ДД бити враћен у просторије Другог одељења УКП-а ПУ за Град Београд и да је "став одозго" да се ДД пусти и да му се врати возило, иако је знао да за издавање такве инструкције није имао основа јер му није био-претпостављени старешина, нити су то налагале потребе обављања полицијских послова и интереси службе Министарства унутрашњих послова и да је ДД наведено блиндирано возило и враћено заједно са потврдом о регистрацији и овлашћењем за управљање и располагање. На тај начин, изостало је предузимање службених радњи на возилу, које су полицијски службеници Одсека за сузбијање деликата на моторним возилима, у саставу Другог одељења УКП-а ПУ за Град Београд, морали да изврше у наредном периоду, а на које су били овлашћени, сходно одредби члана 286 став 1 Законика о кривичном поступку. Ово зато што се радило о блиндираном возилу и вештачење возила, је било потребно како би се утврдило да ли возило поседује оригинални број шасије и мотора, због изражених сумњи полицијских службеника, у тада регистроване податке о запремини мотора возила марке "... " модел ..., регистарских ознака ... те самим тим и процедуру спровођења техничког прегледа, те издавања, односно продужавања регистрационе налепнице, те и радњи прибављања досијеа за возило и његових провера преко Интерпола, као и провера истог путем тзв. "скенера", када се возило отпрема у Управу царина Министарства финансија Републике Србије, како би се утврдило да ли исто поседује преграде или бункере, погодне за скривање предмета, који се извршеним визуелним прегледом доступних површина аутомобила нису могли уочити. Од службених радњи и провера је зависило је и да ли ће бити инициран претрес возила, ради евентуалног проналаска предмета важних за поступак, те да ли ће доћи и до криминалистичкотехничког прегледа возила,

Из наведеног произилази да су у изреци наведене пресуде описани сви битни елементи кривичног дела трговина утицајем из члана 366. став 3. КЗ, због ког је окривљени правноснажно оглашен кривим. Ово из разлога јер је у изреци пресуде прецизно описан претпостављени утицај окривљеног на основу високог положаја- на нижерањгане оперативне службенике у МУП, те ланца преношења наводних

наредби, те су прецизно описане радње које је требало да буду извршене на возилу, описом врсте радњи, сврхе њиховог предузимања и овлашћења на основу којих је започет оперативни рад службених лица, а чије је извршење окривљени својим деловањем спречио. У изреци пресуде је наведен и законски основ службене радње која би се морала извршити, а која није извршена због противзаконитог посредовања окривљеног. Стога су наводи браниоца окривљеног да изрека пресуде не садржи конкретну норму из које на несумњив начин произилази да се ради о службеној радњи која би се морала извршити, па стога ни обележје противправности, оцењени неоснованим, јер изрека пресуде садржи сва обележја радњи окривљеног и њихову противправност, које их, уз опис субјективног елемента, чине кривичним делом .

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.